

Stómasamtökin

Vitund og viðhorf
Ágúst - september 2018

Framkvæmdalýsing

Lýsing á rannsókn

Unnið fyrir	Stómasamtök Íslands
Markmið	Að kanna vitund um stóma og viðhorf til þess að stómaþegar noti sundlaugar
Framkvæmdatími	24. ágúst - 6. september 2018
Aðferð	Netkönnun
Úrtak	1445 manns af öllu landinu, 18 ára og eldri, handahófsvaldir úr Viðhorfahópi Gallup
Verknúmer	4028901

Stærð úrtaks og svörun

Úrtak	1445
Svara ekki	658
Fjöldi svarenda	787
Þátttökuhlutfall	54,5%

Reykjavík, 10. september 2018

Bestu þakkir fyrir gott samstarf,

Sóley Valdimarsdóttir
Arna Frimannsdóttir
Sigríður Herdís Bjarkadóttir

Skýrsla þessi og innihald hennar er eingöngu til innanhússnota hjá því fyrirtæki, stofnun eða einstaklingi sem hana keypti. Öll opinber birting eða dreifing er óheimil án skriflegs leyfis Gallup. Starfsemi Gallup er með ISO 9001 gæðavottun. Auk þess er Gallup aðili að ESOMAR.

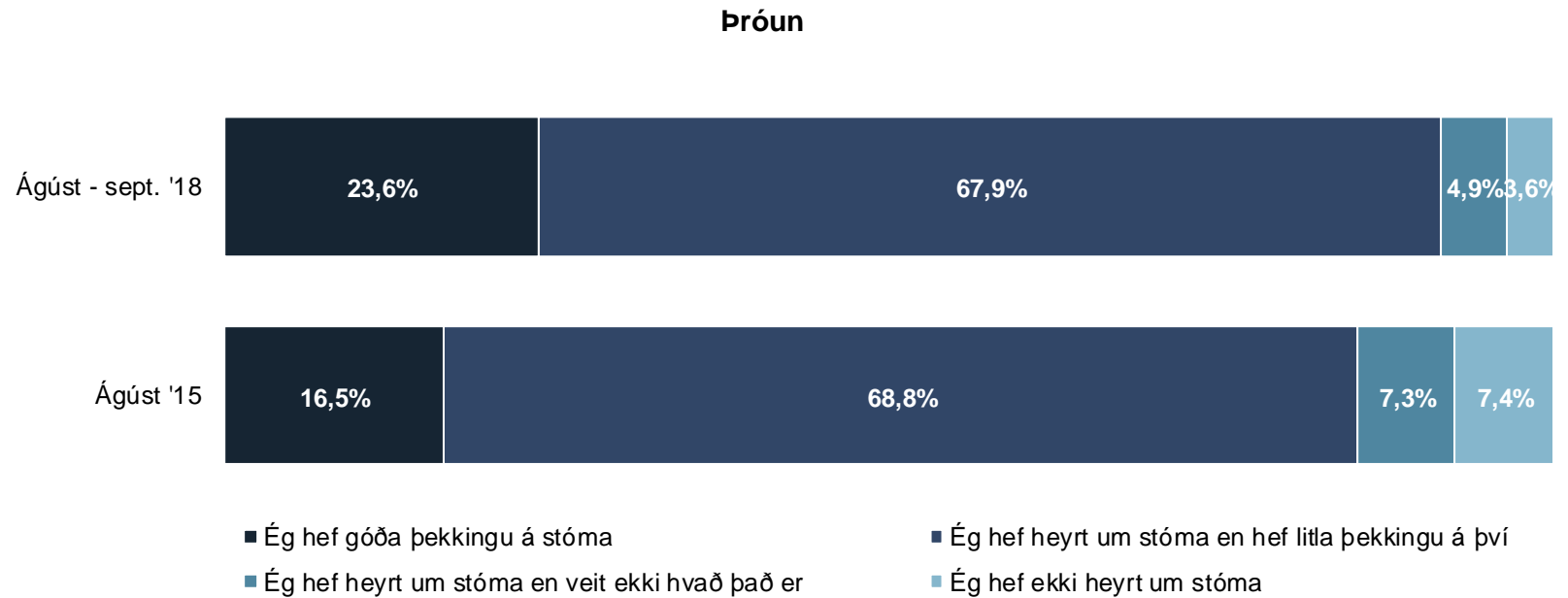
Allur réttur áskilinn: © Gallup.

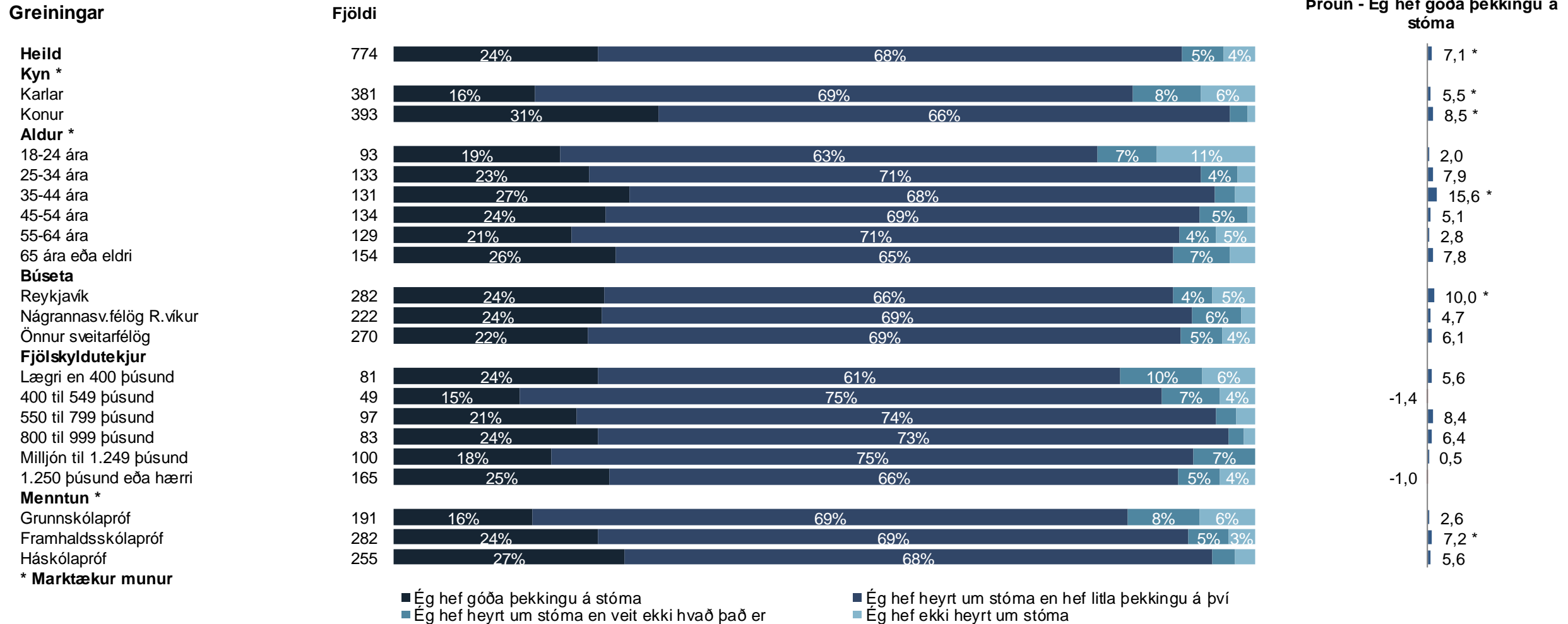
ESOMAR
| member

Sp. 1. Hver eftirfarandi fullyrðinga á best við um vitund þína og þekkingu á stóma?

	Fjöldi	%	+/-
Ég hef góða þekkingu á stóma	183	23,6	3,0
Ég hef heyrt um stóma en hef litla þekkingu á því	525	67,9	3,3
Ég hef heyrt um stóma en veit ekki hvað það er	38	4,9	1,5
Ég hef ekki heyrt um stóma	28	3,6	1,3
Fjöldi svara	774	100,0	
Tóku afstöðu	774	98,3	
Tóku ekki afstöðu	13	1,7	
Fjöldi svarenda	787	100,0	

Sp. 1. Hver eftirfarandi fullyrðinga á best við um vitund þína og þekkingu á stóma?

■ Ég hef góða þekkingu á stóma

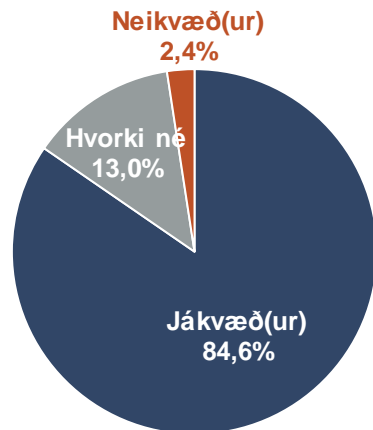
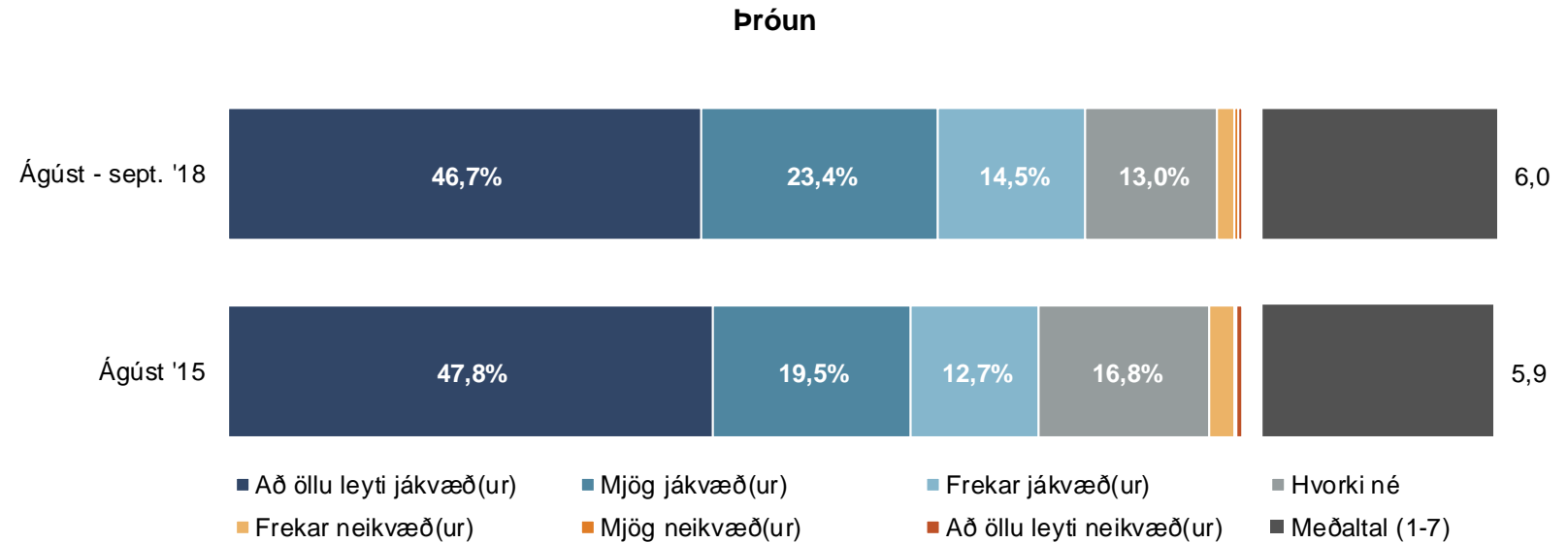
■ Ég hef heyrt um stóma en veit ekki hvað það er

■ Ég hef heyrt um stóma en hef litla þekkingu á því

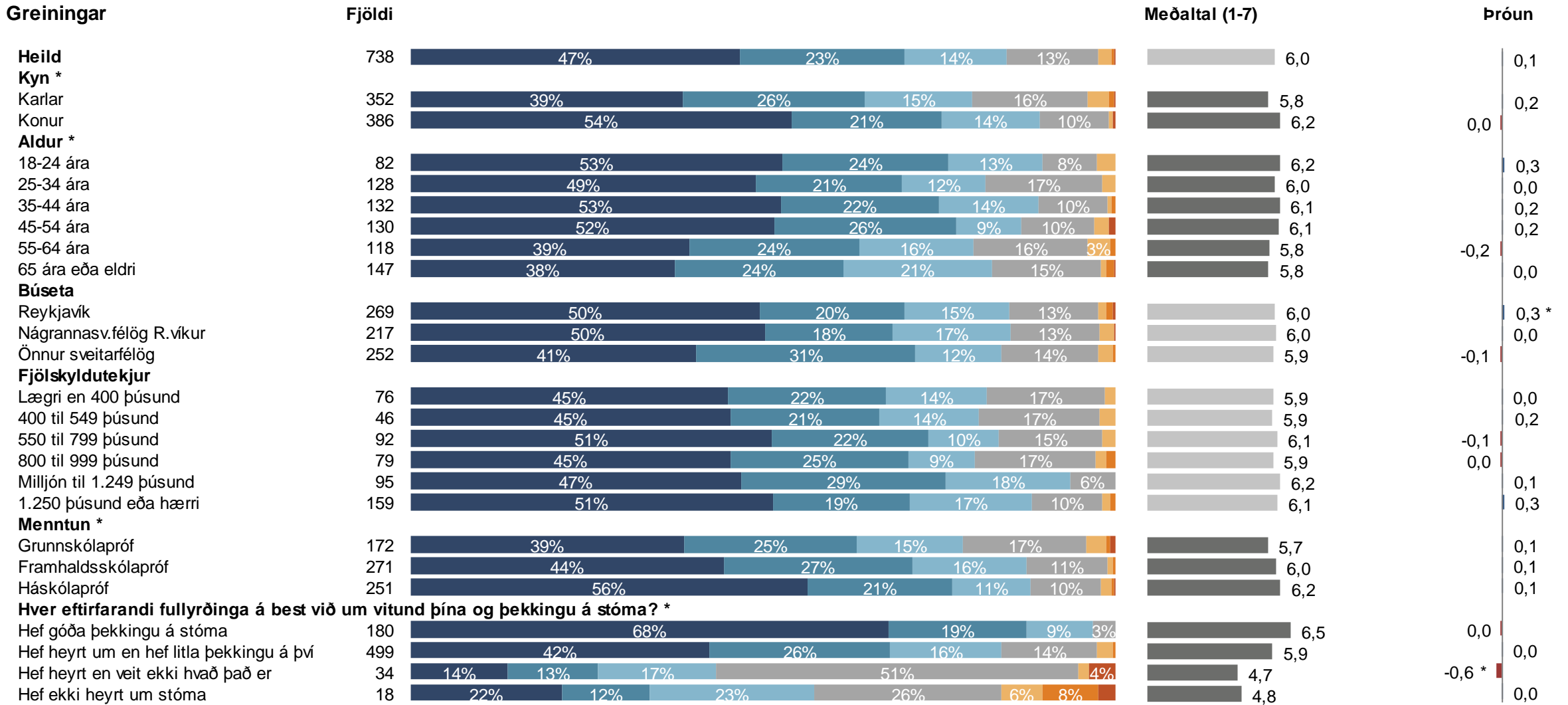
■ Ég hef ekki heyrt um stóma

Sp. 2. Stóma er utanálíggjandi poki á kvið sem tekur við þvagi eða hægðum. Hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að stómaþegar noti almenningssundlaugar?

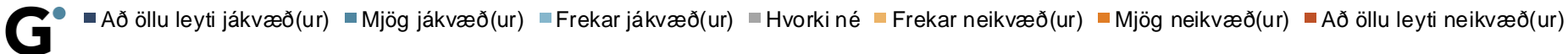
	Fjöldi	%	+/-
Að öllu leyti jákvæð(ur) (7)	345	46,7	3,6
Mjög jákvæð(ur) (6)	173	23,4	3,1
Frekar jákvæð(ur) (5)	107	14,5	2,5
Hvorki né (4)	96	13,0	2,4
Frekar neikvæð(ur) (3)	13	1,7	0,9
Mjög neikvæð(ur) (2)	3	0,4	0,5
Að öllu leyti neikvæð(ur) (1)	2	0,2	0,3
Jákvæð(ur)	624	84,6	2,6
Hvorki né	96	13,0	2,4
Neikvæð(ur)	18	2,4	1,1
Fjöldi svara	738	100,0	
Tóku afstöðu	738	93,8	
Tóku ekki afstöðu	49	6,2	
Fjöldi svarenda	787	100,0	
Meðaltal (1-7)	6,0		
Víkmörk ±	0,1		

Sp. 2. Stóma er utanálíggjandi poki á kvið sem tekur við þvagi eða hægðum. Hversu jákvæð(ur) eða neikvæð(ur) ert þú gagnvart því að stómaþegar noti almenningssundlaugar?

* Marktækur munur á meðaltölum

Sp. 3. Hver er helsta ástæða þess að þú ert neikvæð(ur) gagnvart því að stómaþegar noti almenningsundlaugar?

Þeir sem sögðust vera neikvæðir (sp. 2) voru spurðir þessarar spurningar.

- Ekki unnt að tryggja fullt hreinlæti.
- Fáfræði.
- Hreinlætissjónarmið.
- Hætta á leka.
- Ógeðfellt og smithætta.
- Þekkingarleysi.
- Þessir stóma þegar eru ekki öruggir.

11 svarendur tóku ekki afstöðu.

Vigtun

Gögn rannsóknarinnar eru vigtuð til þess að úrtak endurspegli þýði með tilliti til kyns, aldurs og búsetu. Fjöldatölur í skýrslunni eru því námundaðar að næstu heilu tölu, en hlutföll og meðaltöl miðast við fjöldatöluna eins og hún væri með aukastöfum. Misræmi getur því verið á samanlögðum fjölda einstaklinga í greiningum og í tíðnitöflum.

Hlutfall svarenda fyrir vigtun:

Kyn:

Karlar	49,4%
Konur	50,6%

Aldur:

18-24 ára	5,6%
25-34 ára	11,9%
35-44 ára	15,4%
45-54 ára	20,1%
55-64 ára	19,3%
65 ára eða eldri	27,7%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	66,5%
Landsbyggðin	33,5%

Hlutfall svarenda eftir vigtun:

Kyn:

Karlar	49,8%
Konur	50,2%

Aldur:

18-24 ára	12,0%
25-34 ára	16,8%
35-44 ára	17,2%
45-54 ára	17,2%
55-64 ára	16,9%
65 ára eða eldri	19,8%

Búseta:

Höfuðborgarsvæðið	64,7%
Landsbyggðin	35,3%

Leiðbeiningar um túlkun niðurstaðna

Ertu hlynnt(ur) eða andvíg(ur) ...?

	Fjöldi	%	+/-
Mjög hlynnt(ur) (5)	217	27,6	3,1
Frekar hlynnt(ur) (4)	356	45,3	3,5
Hvorki né (3)	133	16,9	2,6
Frekar andvíg(ur) (2)	61	7,8	1,9
Mjög andvíg(ur) (1)	19	2,4	1,1
Hlynnt(ur)		72,9	3,1
Hvorki né		16,9	2,6
Andvíg(ur)		10,2	2,1
Fjöldi svara	786	100,0	
Tóku afstöðu	786	69,2	
Tóku ekki afstöðu	350	30,8	
Fjöldi aðspurðra	1.136	100,0	
Spurðir	1.136	95,8	
Ekki spurðir	50	4,2	
Fjöldi svarenda	1.186	100,0	
Meðaltal (1-5)		3,9	
Vikmörk ±		0,1	

Í **tíðnitöflu** má sjá hvernig svör þátttakenda dreifast á ólíka svarkosti. Þar má einnig sjá hversu margir tóku afstöðu til spurningarinnar og hversu margir voru spurðir. Í töflunni hér fyrir ofan má sjá að tæplega 28% þátttakenda eru mjög hlynnt því sem spurt var um og ríflega 45% frekar hlynnt. Ef teknir eru saman þeir sem segjast frekar og mjög hlynntir má sjá að í heildina eru tæplega 73% hlynnt málefnum. Vekja ber athygli á að hátt hlutfall aðspurðra, eða 30,8%, tók ekki afstöðu til spurningarinnar og er talan því rauðlituð því til áherslu.

Meðaltal er reiknað með því að leggja saman margfeldi af vægi svars og fjölda sem velja það svar og deila upp í summuna með heildarfjölda svara. Í töflunni hér fyrir ofan reiknast meðaltal skv. eftirfarandi formúlu: [Mjög hlynnt(ur) (fj. x 5) + frekar hlynnt(ur) (fj. x 4) + hvorki né (fj. x 3) + frekar andvíg(ur) (fj. x 2) + mjög andvíg(ur) (fj. x 1)] / Heildarfjöldi svara. Í þessu dæmi tekur meðaltalið gildi á kvarðanum 1 til 5 en meðaltalið tekur gildi á því bili sem kvarðinn er hverju sinni.

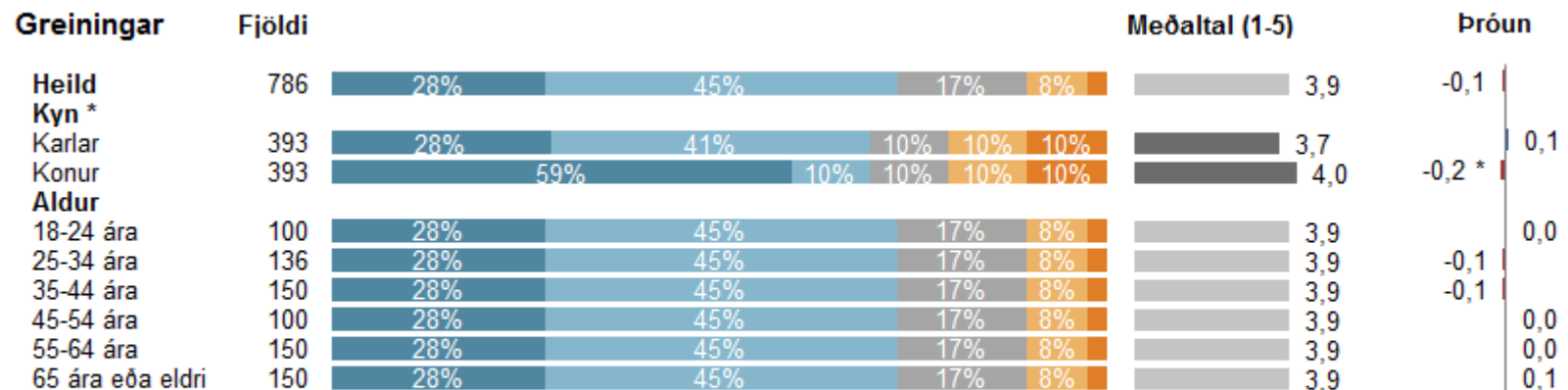
Vikmörk (sjá +/- dálk í tíðnitöflu)

Til að geta áttað sig betur á niðurstöðum rannsókna er nauðsynlegt að skilja hvað vikmörk eru. Vikmörk eru reiknuð fyrir hverja hlutfallstölu og meðaltöl og ná jafn langt upp fyrir og niður fyrir töluna nema ef vikmörkin fara niður að 0% eða upp að 100%. Oftast er miðað við 95% vissu. Segja má með 95% vissu að niðurstaða sem fengin er úr rannsókn liggja innan þessara vikmarka ef allir í þýðinu eru spurðir. Í dæminu hér til hliðar má segja með 95% vissu að hefðu allir í þýði verið spurðir, hefðu á bilinu 24,5% til 30,7% (27,6% +/- 3,1%) verið mjög hlynnt málefnum. Einnig má nota vikmörk til að skoða hvort marktækur munur sé á fjölda þeirra sem velja ólíka svarkosti. Ef vikmörkin skarast ekki er marktækur munur á fjöldanum. T.d. væri hægt að segja með 95% vissu að marktækt fleiri einstaklingar séu frekar hlynntir málefnum en mjög hlynntir því.

Greiningar og marktækt

Oft er gerð greining á hverri spurningu eftir lýðfræðibreytum, s.s. kyni, aldri og búsetu, sem og eftir öðrum spurningum í sömu könnun. Hér fyrir neðan má sjá greiningu eftir kyni og aldri þátttakenda. Þar sést t.d. að 28% karla eru mjög hlynntir málefnum á móti 59% kvenna. Í greiningum er jafnframt sýnt meðaltal mismunandi hópa og tekið fram hvort sá munur á meðaltölum sem kom fram á hópum í könnuninni er tölfræðilega marktækur. Þegar munurinn er marktækur er titillinn stjórnumerktur, eins og í tilfelli kynja spurningarinnar í greiningunni hér fyrir neðan. Að auki eru súlur sem sýna meðaltöl litaðar dökkgráar til áherslu.

Algengur misskilningur er að ef tölfræðiprófið er ekki marktækt þá sé ekkert að marka þá niðurstöðu. Það er hins vegar rangt, því merking tölfræðilegrar marktæktar felst í því hvort hægt sé að alhæfa mun sem kemur fram í könnun yfir á þýði. Í dæminu hér fyrir neðan má sjá að konur eru hlynntari málefnum en karlar og staðhæfa má með 95% vissu að þessi munur eftir kyni eigi sér einnig stað í þýðinu (t.d. meðal þjóðarinnar). Lengst til hægri á myndinni hér fyrir neðan er sýndar breytingar á meðaltölum frá síðustu mælingu. Í þessu dæmi má sjá að meðaltal kvenna hefur lækkað um 0,2 stig frá síðustu mælingu (er nú 4,0 og var síðast 3,8). Stjórnumerkingin við súluna vísar til þess að munur milli mælinga er tölfræðilega marktækur. Því má segja að konur séu nú að jafnaði síður hlynntar málefnum en þær voru í síðustu mælingu.

* Marktækur munur á meðaltölum

■ Mjög hlynnt(ur) ■ Frekar hlynnt(ur) ■ Hvorki né ■ Frekar andvíg(ur) ■ Mjög andvíg(ur)